

EVROPSKÁ UNIE
Evropský námořní a rybářský fond
Operační program Rybářství

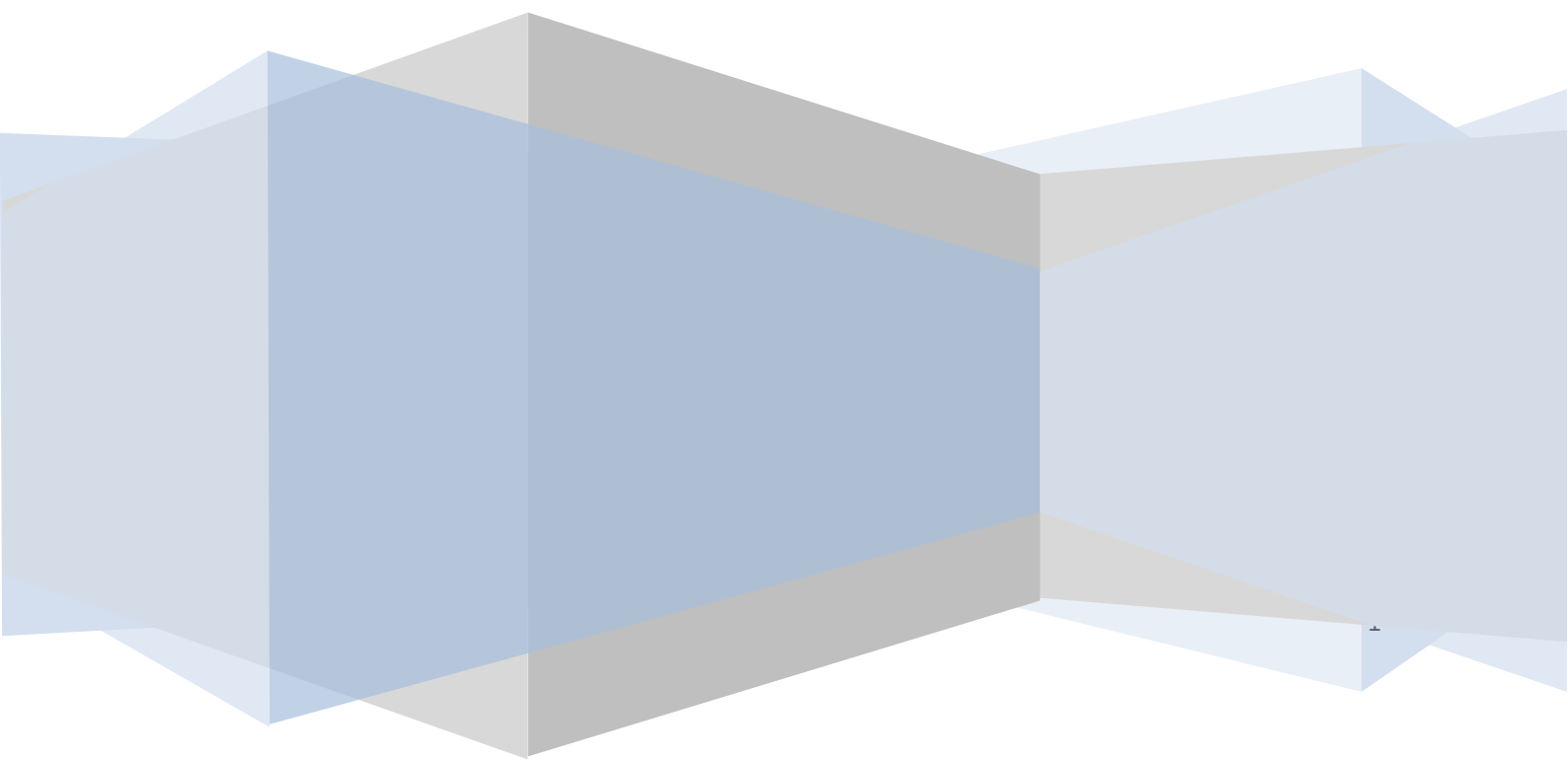
MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Evaluace Víceletého národního strategického plánu pro akvakulturu Manažerské shrnutí

Zpracoval Řídící orgán OP Rybářství

Ministerstvo zemědělství ČR

Listopad 2017

Manažerské shrnutí

Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu (VNSPA) je koncepcí Ministerstva zemědělství České republiky (MZe), která definuje potřeby a národní cíle v oblasti odvětví akvakultury pro programové období 2014–2020 s výhledem do roku 2024, se zohledněním východisek a principů reformované Společné rybářské politiky EU (SRP). Na úrovni ČR jsou priority a cíle VNSPA naplňovány především prostřednictvím Operačního programu Rybářství 2014–2020 (OP Rybářství), který je nástrojem čerpání podpory z Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF) a přispívá k provádění Společné rybářské politiky. Programový dokument byl schválen Evropskou komisí dne 2. 6. 2015 a první výzvy na příjem Žádostí o podporu byly vyhlášeny na podzim roku 2015.

Evaluační VNSPA vychází z požadavku Sdělení Komise k Strategickým zásadám udržitelného rozvoje akvakultury v EU (COM/2013/0229), které ukládá členským státům provést hodnocení naplňování strategie do konce roku 2017. V ČR byla evaluační VNSPA realizována interně prostřednictvím Evaluační jednotky Řídicího orgánu OP Rybářství.

Metody a zdroje

Metodický postup hodnocení vychází z doporučující metodiky Evropské komise, která definuje evaluační otázky pro jednotlivé oblasti VNSPA. Odpovědi na evaluační otázky byly zpracovány na základě syntézy poznatků z doposud realizovaných hodnocení OP Rybářství 2014–2020 a z nejnovějších analytických a strategických dokumentů zabývajících se odvětvím sladkovodní akvakultury. Jedná se o následující podklady:

- Strategie resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030 (květen 2016)
- Marketingová studie odvětví akvakultury (červenec 2016)
- Komunikační strategie OP Rybářství 2014–2020 (červenec 2016)
- Interní evaluační 1. a 2. výzvy OP Rybářství 2014–2020 (přelom roku 2015/2016)
- Procesní a výsledkové hodnocení OP Rybářství 2014–2020 (přelom roku 2016/2017)

Hodnocení bylo dále doplněno o analýzu a posouzení věcného pokroku jednotlivých opatření OP Rybářství, která přispívají k plnění odpovídajících priorit VNSPA. Analýza věcného pokroku byla zpracována s využitím údajů o indikátorech uvedených ve všech Žádostech o podporu, které jsou v administraci k 1. 11. 2017.

Shrnutí výsledků hodnocení

Výsledky posouzení jednotlivých oblastí VNSPA jsou následující:

Snížení administrativní zátěže

Opatření stanovená ve VNSPA, která se týkala plné elektronizace při administraci Žádostí o podporu z OP Rybářství 2014–2020, byla všechna splněna. V rámci průběžného vyhodnocování implementace programu byla dále interním i externím evaluátorem doporučena sada operativních doporučení zaměřených na zjednodušování administrace projektů, a to včetně odstraňování bariér, bránících úspěšné implementaci programu. Doporučení jsou ze strany Řídicího orgánu OP Rybářství MZe, který je zodpovědný za implementaci programu, průběžně zapracovávána v souladu s nastaveným harmonogramem. Rovněž opatření realizovaná Ministerstvem průmyslu a obchodu za účelem snížení administrativní zátěže pro všechny podnikatele se daří na úrovni ČR plnit.

Zajištění udržitelného rozvoje a růstu akvakultury pomocí koordinovaného územního plánování

V ČR nebylo přistoupeno k rozvoji akvakultury prostřednictvím koordinovaného územního plánování. V rámci hodnocení opatření, zaměřených výhradně na udržitelný rozvoj odvětví akvakultury, bylo zjištěno, že podpora vysazování úhoře říčního do vnitrozemských vodních toků (v povodí Labe a Odry) prostřednictvím OP Rybářství probíhá v souladu s nastaveným plánem a stanovené cíle budou s největší pravděpodobností na konci programového období překročeny. K podpoře zdravých a dobrých životních podmínek zvířat v akvakultuře a zajištění léčení závažných chorob v případě propuknutí nákazy prostřednictvím aplikace veterinárních léčivých přípravků a rovněž k omezování šíření nepůvodních druhů vodních a na vodu vázaných organismů dochází na základě implementace příslušné legislativy.

Posílení konkurenceschopnosti akvakultury v Evropské unii

Hodnocení posílení konkurenceschopnosti akvakultury EU bylo provedeno na základě analýzy a posouzení pokroku při naplňování odpovídajících Priorit Unie definovaných v ENRF. Vzhledem k pozdnímu zahájení implementace OP Rybářství je v současné době dokončený jen malý počet projektů (celkem 66 proplacených projektů). V administraci nicméně existuje dostatečný počet projektů, které jsou aktuálně realizovány nebo probíhají přípravy na jejich realizaci. V případě, že dojde k jejich úspěšnému dokončení, lze předpokládat, že budou naplněny všechny priority VNSPA, kterými jsou: podpora vývoje nových nebo inovovaných produktů a technologií a jejich zavádění do podniků; celoživotní vzdělávání; investice do konkurenceschopnosti tradiční akvakultury a do recirkulačních zařízení a zvýšení podílu zpracovaných ryb.

Prosazování rovných podmínek pro evropské podniky s využitím jejich konkurenčních výhod

Z hlediska VNSPA lze konstatovat, že dochází potenciálně k naplňování priorit v oblasti propagace ryb, která by měla v budoucnu přispět ke zvýšení spotřeby ryb a změně spotřebitelského chování obyvatelů ČR. Pro úspěšnou implementaci opatření 5.2.b) Propagační kampaně vypracoval Řídicí orgán OP Rybářství Komunikační strategii, v níž je detailně navržen plán a nástroje komunikace na celé programové období. MZe

prostřednictvím příspěvkové organizace a také ostatní subjekty akvakultury realizují propagační aktivity v souladu s navrženou strategií. V současné době je komunikace zaměřena zejména na odstranění bariér, které široká veřejnost vnímá vůči konzumaci sladkovodních ryb, a to formou edukačních a ochutnávkových akcí. Na základě doporučení Komunikační strategie nejsou aktuálně podporovány aktivity cílené na zvýšení spotřeby ryb, neboť na trhu neexistuje prozatím dostatek dodavatelů schopných zajistit pravidelné dodávky ryb v průběhu roku.

Obecné cíle VNSPA

V odvětví akvakultury nebyly od doby zahájení implementace OP Rybářství zaznamenány zásadní změny v trendech, problémech a rozvojovém potenciálu sektoru, které by vyžadovaly adaptaci programu a také VNSPA. Roční produkce ryb v ČR zůstává dlouhodobě stabilní. Prioritou zůstává tuto produkci nadále uchovat a mírně zvyšovat. Nadále trvá potřeba prostřednictvím nákupu nových technologií, strojů a zařízení zvyšovat efektivitu produkce a udržovat resp. zlepšovat konkurenceschopnost podniků v oblasti akvakultury. Pro rozvoj domácí akvakultury a zvýšení spotřeby rybiho masa při zachování trvale udržitelného růstu je důležité pokračovat v investicích do tradičního rybníkářství a zároveň dosáhnout rovnoměrné dodávky ryb na trh a rozšíření nabídky ryb zejména prostřednictvím zavádění intenzivních způsobů chovu (recirkulační systémy a průtočné systémy s dočišťováním). Důležité je také využít potenciálu ve zpracování ryb. Rozvojové potřeby sektoru akvakultury v ČR, definované ve VNSPA, jsou tedy stále platné.

K naplňování cílů VNSPA dochází prostřednictvím realizace opatření stanovených v OP Rybářství. V současné době existuje v administraci dostatečný zásobník projektů, jejichž úspěšné dokončení by mělo přispět k naplnění cílů OP Rybářství a rovněž VNSPA.

Závěry

Z evaluace VNSPA nevzešla žádná nová opatření ani závažná zjištění, která by měla vést k revizi strategie pro sektor akvakultury v ČR. V jednotlivých oblastech VNSPA dochází prostřednictvím implementace opatření v OP Rybářství k postupnému naplňování všech priorit stanovených v programu a VNSPA. Pokrok při dosahování cílů VNPSA lze považovat za přiměřený k aktuálnímu stavu a fázi implementace programu. Efekty a dopady jednotlivých opatření nelze v současné době měřit ani vyhodnotit, Řídicí orgán OP Rybářství plánuje vyhodnotit účinnost a účelnost jednotlivých intervencí na přelomu roku 2018/2019 a dopady budou posouzeny až ke konci programového období.

Pro naplňování cílů strategie je nyní zásadní, aby ČR i nadále pokračovala v úspěšné realizaci projektů v rámci příslušných opatření OP Rybářství 2014–2020. Tyto aktivity mají potenciál v delším časovém horizontu požadované pozitivní změny v sektoru akvakultury tak, jak jsou ve strategii stanoveny. **Z tohoto důvodu je zároveň důležité, aby charakter a zaměření podpor do odvětví akvakultury zůstalo i v budoucnu konzistentní se současným nastavením OP Rybářství 2014–2020.**